

KIILAN KOULUN

Kiusaamisen vastainen suunnitelma

KIILAN KOULUN KIUSAAMISEN VASTAINEN SUUNNITELMA

Oppilaalla on oikeus käydä koulua koulua turvassa ja rauhassa. Oppilaalla on myös velvollisuus antaa muille koulurauha ja olla syrjimättä toisia. Koulun aikuisilla on velvollisuus puuttua havaitsemaansa tai epäilemäänsä häirintään, kiusaamiseen, syrjintään tai väkivaltaan. Tapauksista on velvollisuus ilmoittaa myös kotiin. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä kohteena ollutta että epäiltyä. (Perusopetuslaki)

KIUSAAMISEN MÄÄRITELMÄ

Kiusaamista on, kun oppilaalle aiheutetaan toistuvasti ja tahallaan pahaa mieltä. Tekijöinä voi olla joku tai jotkut, joita vastaan kiusatun saattaa olla vaikea puolustautua. Toistuvuus tarkoittaa sitä, että sama oppilas joutuu yhä uudestaan muiden ilkeän tai vahingoittavan toiminnan kohteeksi. Tahallisuus merkitsee, että tekojen tarkoitus on loukata tai aiheuttaa harmia ja pahaa mieltä. Vaikeus puolustautua tarkoittaa sitä, että kiusattu on jollain tavoin kiusaajaansa nähden heikommassa asemassa. Kiusaaminen voi olla sanallista väkivaltaa, fyysistä väkivaltaa tai ryhmän ulkopuolelle jättämistä. Kiusaamistilanteessa on usein mukana myös kiusaamiseen yllyttäjiä tai kiusaamisen hiljaa hyväksyviä. Kiusaamista voi tapahtua koulussa, koulumatkalla tai vapaa-ajalla, myös sosiaalisessa mediassa. Kiusaaminen voi olla myös epäsuorasti tapahtuvaa manipulointia, esimerkiksi juorujen levittämistä.

KIUSAAMISEN TUNNUSMERKKEJÄ

Seuraavat merkit saattavat kertoa kiusaamisesta: Oppilas on toistuvasti yksin eikä halua välitunnille. Poissaolot lisääntyvät. Oppilas on ahdistunut tai alakuloinen eikä halua lähteä kouluun. Psykosomaattisia oireita voivat olla esimerkiksi vatsakipu, päänsärky ja pahoinvointi. Oppilas ei puhu kavereista eikä tuo heitä kotiin. Oppilaalla voi esiintyä univaikeuksia.

EHKÄISEVÄT TOIMET

ENNAKOIVA TOIMINTA

jotta kiusaamistilannetta ei edes syntyisi

Kiusaamista ehkäisevää toimintaa tehdään koulussa edistämällä yhteisöllisyyttä ja puuttamalla kaikkeen havaittuun toista loukkaavaan toimintaan. Pyritään positiivisen huomaamiseen ja vahvistamiseen. Oppilaita ohjataan hyvään käytökseen ja vastuuntuntoon arkipäivän tilanteissa, myös koulumatkoilla. Koulun toiminnassa painotetaan erilaisuuden hyväksymistä.

Koulussamme on käytössä Verso eli vertaissovittelumenetelmä, jolla puututaan mieltä pahoittavaan toimintaan mahdollisimman varhain. Versoa käytetään yksittäisissä riitatilanteissa.

Kiusaamista ehkäisevää toimintaa ovat mm.

- Järjestyssääntöjen läpikäyminen ja luokan omien yhteisten sääntöjen luominen
- Kaveritaitojen läpikäyminen ja harjoittelu
- Yhteishengen luominen leikkien ja pelien avulla
- Kummitoiminta
- Kasvatuskeskustelut matalalla kynnyksellä
- Tunnetaitojen harjoittelu

Myös kodeissa voidaan ehkäistä kiusaamista puhumalla toisista ja toisille kunnioittavasti ja hyväksymällä moninaisuus.

KIUSAAMISEEN PUUTTUMINEN

VAIHE 1. Kun aikuinen puuttuu oppilaan käyttäytymiseen, annetaan ensin oppilaalle mahdollisuus sopia riita kaverin kanssa. Jos sopua ei saada aikaiseksi, aikuinen tekee arvon tapauskohtaisesti siitä, meneekö tapaus Versoon vai opettajajohtoiseen kasvatustilanteeseen.

VAIHE 2. Versoon johtaneista tapauksista ei tule erillistä ilmoitusta huoltajille kotiin. Mikäli tapaus menee opettajajohtoiseen kasvatustilanteeseen, tiedotetaan huoltajia joko wilman tai puhelimen välityksellä. Opettaja selvittää tilannetta osapuolten kanssa yksitellen ja yhdessä sekä kirjaa muistiin päiväkirjaansa mitä on tapahtunut.

Kasvatustilanteessa

- a. tehdään selväksi, että minkäänlaista kiusaamista ei hyväksytä.

- b. mietitään, minkä pitää muuttua.
- c. tehdään suunnitelma siitä, miten tilanne saadaan muutettua.
- d. sovitaan seurantakeskustelun aika 1-2 viikon päähän.

VAIHE 3. Jos sama oppilas on ollut kolmesti kasvatuskeskustelussa, ohjataan hänet oppilashuoltohenkilöstön (kuraattori, psykologi) palveluihin.

VAIHE 4. Elleivät koulun toimet autaa tai kiusaaminen täyttää rikoksen tunnusmerkit, otetaan yhteyttä viranomaisiin (lastensuojeluviranomaiset, poliisi).

LISÄÄ TIETOA

Jos lastani kiusataan:

<https://www.valopilkkuja.fi/ohjeita-akuuttiin-kiusaamiseen/lastani-kiusataan/>

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/toimi-nain-kiusaamistilanteessa-vanhemmat-a4.pdf>

Jos minua kiusataan:

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/toimi-nain-kiusaamistilanteessa-oppilaat-a4.pdf>

<https://www.valopilkkuja.fi/ohjeita-akuuttiin-kiusaamiseen/minua-kiusataan/>

Miksi lapsi kiusaa:

<https://bin.yhdistysavain.fi/1562533/gHAKuLn8lqwBcKU4H0XR0VLQLp/MIKSI%20LAPSI%20KIUSAA%20-%20opas.pdf>

Kasvatuskeskustelun menettelytavat

1. kasvatuskeskustelu

- Kasvatuskeskustelun käyvät oppilas ja rikkeen/laiminlyönnin havainnut opettaja, vaihtoehtoisesti luokanopettaja/-valvoja.
- Keskustelun aikana sovitaan toimista käytöksen parantamiseksi.
- Oppilas (tai opettaja) soittaa huoltajalle ja kertoo kasvatuskeskustelun syistä.
- Keskustelu ja sovitut asiat kirjataan Wilmaan.

2. kasvatuskeskustelu

- Kasvatuskeskustelun käyvät oppilas ja rikkeen/laiminlyönnin havainnut opettaja, vaihtoehtoisesti luokanopettaja/-valvoja.
- Keskustelun aikana käydään läpi edellinen kasvatuskeskustelu ja mitä silloin sovittiin. Tehdään uusi sopimus ja sovitaan seurannasta.
- Oppilas soittaa huoltajalle ja kertoo kasvatuskeskustelun syistä. Opettaja aloittaa ja lopettaa puhelun.
- Keskustelu ja sovitut asiat kirjataan Wilmaan.

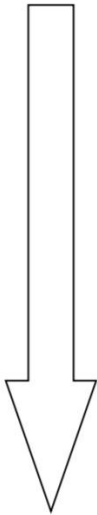
3. kasvatuskeskustelu

- Kasvatuskeskustelun käyvät oppilas, luokanopettaja/-valvoja, rehtori/vararehtori ja oppilaan huoltaja.
- Käytettävissä on rikkeen/laiminlyönnin havainneen opettajan kirjallinen selvitys tapahtuneesta.
- Kasvatuskeskustelun tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään käytöksen muutoksen välttämättömyys.
- Tarvittaessa oppilas ohjataan oppilashuollon palveluiden piiriin.
- Keskustelu ja sovitut asiat kirjataan Wilmaan.

Mikäli oppilaan ei-toivottu käytös jatkuu edelleen, määrätään hänet jälki-istuntoon tai annetaan kurinpitorangaistus.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivaltainen käytös (Ohjetta sovelletaan teon luonteen ja vakavuuden mukaan)

- Väkivallan käyttöön tai tappeluun johtanut tilanne selvitetään siihen puuttuneen opettajan, ja oppilaan kesken kasvatuskeskustelussa (PoL 35 a§). Keskustelun tavoitteena on saada oppilas ymmärtämään käyttäytymisen parantamisen välttämättömyys.
- Rehtori päättää opetuksen epäämisestä jäljellä olevan koulupäivän ajaksi. Rehtori kirjaa tapahtuneen Wilmaan.
- Oppilas soittaa kotiin. Opettaja/rehtori aloittaa ja lopettaa puhelun. Mikäli huoltajaa ei tavoiteta, asian ilmoittamisesta huolehtii asian selvityksessä mukana ollut opettaja tai rehtori.
- Mikäli väkivaltaisuus on toistuvaa, huoltajat ja oppilas kutsutaan koululle keskustelemaan tilanteesta. Keskustelun tavoitteena on oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantaminen.
- Oppilas ohjataan oppilashuoltopalveluihin.
- Selvityksessä mukana ollut opettaja tai rehtori kirjaa kasvatuskeskustelun Wilmaan.
- Oppilaalle määrätään rangaistus (jälki-istunto) tai kurinpidollinen toimenpide (kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen) teon vakavuus ja toistuvuus huomioon ottaen.
- Tapahtuneesta ollaan yhteydessä poliisiin ja lastensuojelun viranomaisiin, mikäli teon vakavuus tai toistuvuus sitä vaatii.

Perusopetuslaki 40 §, 5 mom.

Tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavalla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos hän tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

Toiminta kiusaamisepäilytilanteessa

Opettaja selvittää tilanteen, jossa kiusaamisepäily on havaittu.

Selvittely tehdään yhdessä kiusaamisen kohteeksi epäillyn ja kiusaajaksi epäillyn/kiusaajiksi epäiltyjen kanssa.

Keskustelussa opettaja tekee oppilaille selväksi, että kiusaaminen on kielletty ja mitä seurauksia sillä voi olla.

Jos kiusaaminen jatkuu, opettaja vie asia koulun kiusaamisen vastaiseen ryhmään.

Koulun kiusaamisen vastainen ryhmä ryhtyy toimenpiteisiin lukuvuosisuunnitelmassa kuvatulla tavalla.